

**Plán péče
o
přírodní památku
Plácky**

**na období
2024-2033**

Brno, srpen 2023
Mgr. Karin Hustáková

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje.....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	3
1.8 Cíl ochrany.....	3
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	4
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	4
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	5
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti....	6
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	7
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	8
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	8
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	8
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	9
3. Plán zásahů a opatření.....	10
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	10
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	10
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	12
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	12
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	12
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	12
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	12
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	12
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	12
4. Závěrečné údaje	14
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	14
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	14
4.3 Seznam používaných zkratk	15
4.4 Podklady pro plán péče zpracoval.....	15
5. Přílohy.....	16

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 313

kategorie ochrany: přírodní památka

název území: Plácky

druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: nařízení

orgán, který předpis vydal: Jihomoravský kraj

číslo předpisu: 2/2017

datum platnosti předpisu: 4. 5. 2017

datum účinnosti předpisu: 1. 9. 2017

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Jihomoravský

okres: Břeclav

obec s rozšířenou působností: Hustopeče

obec s pověřeným obecním úřadem: Hustopeče

obec: Velké Němčice

katastrální území: Velké Němčice

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 779229 Velké Němčice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
5673 část		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	3106	48
5674 část		trvalý travní porost		36131	29617
Celkem					29665

* orientační rozloha částí parcel stanovena v GISu.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-			
vodní plochy	0,0048		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	0,0048
trvalé travní porosty	2,9617			
orná půda	-			
ostatní zemědělské pozemky	-			
ostatní plochy	-		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	2,9665			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: ne
chráněná krajinná oblast: ne
jiný typ chráněného území: ne
mezinárodní statut ochrany: ne
chráněná oblast přirozené akumulace vod: ne

Natura 2000

ptačí oblast: ne
evropsky významná lokalita: ne

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany jsou cenná společenstva subhalofilních a místy až halofilních trávníků s výskytem některých ohrožených druhů slanomilných rostlin jako jsou prorostlík nejtenčí (*Bupleurum tenuissimum*), merlík slanomilný (*Chenopodium chenopodioides*), komonice zubatá (*Melilotus dentatus*), sítina Gerardova (*Juncus gerardii*).

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
slaniska (T7) svaz <i>Juncion gerardii</i> svaz <i>Puccinellion limosae</i>	70	společenstva vegetačně nevyhraněných slaniskových trávníků. Jde o degradované a druhově ochuzené zbytky původního slaniska, ve kterých se dochovaly některé méně náročné halofytí a subhalofytí druhy.	a

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
slaniska (T7) svaz <i>Juncion gerardii</i> svaz <i>Puccinellion limosae</i>	Rozvolněné porosty slaniskových trávníků se zastoupením dostatečného množství obnažených pravidelně narušovaných ploch umožňujících existenci konkurenčně slabým halofytům a subhalofytům. Zastoupení těchto obnažených ploch je nutné zajistit také ve vlhčích částech území v terénních rýhách a depresích. Porosty bez přítomnosti invazních a expanzních druhů rostlin a bez zvýšeného množství stařiny.	- výskyt minimálně na 70% území - přítomnost životaschopných populací vzácnějších halofytů a subhalofytů jako proskurník lékařský, merlík slanomilný, prorostlík nejtenčí, sítina Gerardova, kuřinka solná a komonice zubatá - zastoupení obnažených ploch také v terénních depresích a rýhách, v zapojených travních porostech bez vrstev stařiny - plochy zapojených rákosin a ostřicových porostů pouze cca 10 – 15 % rozlohy území, dřeviny pouze jednotlivě - nepřítomnost invazních druhů rostlin

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Plácky se nachází v polích cca 500 m jižně od Velkých Němčic na okraji ploché nivy protékané Starovickým a Křepickým potokem a řekou Svratkou. Jde o izolovaný ostrůvek zbytků slanomilné vegetace obklopený intenzivně obhospodařovanými poli. Reliéf je rovinný s minimální výškovou členitostí. Nadmořská výška se pohybuje okolo 177 m n. m. Podle geomorfologického členění ČR (Demek 1987) území spadá do okrsku Uherčická sníženina. Geologický podklad tvoří třetihorní zpevněné sedimenty ždánického flyše, překryté hlinitopísčnými náplavy. Půdním typem jsou černozemě pelické se slabým solončakováním. Klimaticky se jedná o teplou oblast T4, pro kterou je charakteristické dlouhé, teplé a velmi suché léto, velmi krátké přechodné období s teplým jarem a podzimem, mírně teplá a suchá zima s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná roční teplota přesahuje 9°C, roční úhrn srážek obvykle nepřesahuje 500 mm. Z hlediska fyto geografického (Skalický 1988) náleží území do okrsku 18a Dyjsko-svratecký úval. Potenciální přirozenou vegetací (Neuhäuslová et al. 1998) je střemchová jasenina.

Ve vegetačním krytu převažují společenstva subhalofilních a místy až halofilních trávníků svazu *Juncion gerardii* a *Puccinellion limosae*, které jsou vlivem výrazné změny hydrologických podmínek, ke které v území došlo v 60 – 70. letech 20. století, do značné míry degradované a druhově ochuzené, stále se však v nich vyskytuje řada ohrožených druhů slanomilných rostlin, jako jsou prorostlík nejtenčí (*Bupleurum tenuissimum*), proskurník lékařský (*Althaea officinalis*), kuřinka solná (*Spergularia salina*), merlík slanomilný (*Chenopodium chenopodioides*), komonice zubatá (*Melilotus dentatus*), zeměžluč spanilá (*Centaureum pulchellum*) a sítina Gerardova (*Juncus gerardii*). V severní části na sušších místech přecházejí v mezofilní druhově ochuzené porosty sv. *Arrhenatherion elatioris*. Západní a jižní okraj území zarůstá porosty rákosin a vysokých ostřic. Kromě výše zmíněných halofytů a subhalofytů byly v území zaznamenány také některé vzácnější druhy vázané na aluvia větších řek jako např. česnek hranatý (*Allium angulosum*) a buřina jablečnickovitá (*Leonurus marrubiastrum*) a vzácnější polní plevely jako vranožka šupinatá (*Coronopus squamatus*) a blín černý (*Hyoscyamus niger*).

Ze zvláště chráněných druhů živočichů zde byl pozorován bramborníček černohlavý (*Saxicola rubicola*), konipas luční (*Motacilla flava*) bramborníček šedý (*Saxicola rubetra*) a koroptev polní (*Perdix perdix*). V minulosti byla lokalita také refugiem halofylní entomofauny, v současnosti zde převládají běžné luční a ruderalní druhy.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

rostliny

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
kuřinka solná <i>Spergularia salina</i>	KO	CR	bohatá populace (tisíce jedinců) v polním úhoru v ochranném pásmu, jednotlivé rostliny přesahují do PP, druh s vysokou mezisezónní dynamikou
prorostlík nejtenčí <i>Bupleurum tenuissimum</i>	KO	CR	naposledy udáván 2018 desítky jedinců v JV části území, v roce 2022 nepotvrzen
sítina Gerardova <i>Juncus gerardii</i>	SO	CR	roztrošeně vlhké terénní rýhy v JV části území
buřina jablečnickovitá <i>Leonurus marrubiastrum</i>		EN	roztrošeně nižší stovky rostlin na vlhčích částech území, v jižní části hojněji
komonice zubatá <i>Melilotus dentatus</i>		EN	roztrošeně na vlhčích narušovaných místech, druh s velkou mezisezónní dynamikou
merlík slanomilný <i>Chenopodium chenopodioides</i>		EN	v roce 2022 roztrošeně nižší desítky rostlin na dnech terénních depresí a rýh v obou částech území. Jednoletý druh s vysokou mezisezónní dynamikou (v roce 2013 zaznamenány tisíce rostlin v kukuřičném poli západně od PP)
proskurník lékařský <i>Althaea officinalis</i>		EN	roztrošeně v plochách slaných trávníků, porostech ostřic a v rákosinách, hojněji v jižní části, vyšší desítky jedinců
šťovík úzkolistý <i>Rumex stenophyllus</i>		EN	několik rostlin ve strouze v severní části území naposledy udáván v roce 2011, 2022 nepotvrzen, mohl být přehlédnut
turan podolský <i>Erigeron podolicus</i>		EN	ojedinelý údaj z roku 2012, nepotvrzen
vranožka šupinatá <i>Coronopus squamatus</i>		EN	bohatá populace (stovky jedinců) v polním úhoru v ochranném pásmu, jednotlivé rostliny přesahují do PP
blín černý pravý <i>Hyoscyamus niger</i>		VU	jednotlivé rostliny u východní hranice území (do desítky jedinců) a v úhoru v ochranném pásmu
kamyšík přímořský <i>Bolboschoenus maritimus</i>		VU	ojedinele v periodicky přeorávaných plochách na kontaktu PP a jižního úhoru v ochranném pásmu
košťava nepravá <i>Festuca pseudovina</i>		VU	součást slaných trávníků v obou částech území
zeměžluč spanilá <i>Centaurium pulchellum</i>		VU	ojedinelý výskyt v narušovaném vypaseném trávníku v jižní části území (zaznamenána v roce 2022)
česnek hranatý <i>Allium angulosum</i>	SO	NT	v SZ a V části větší množství rostlin, 2022 nepotvrzen, mohl být přehlédnut
hadí mord šedý <i>Scorzonera cana</i>		NT	narušovaná a sešlapávaná místa ve společenstvech slaných trávníků, konkurenčně slabý druh, nižší desítky rostlin
hvězdnice chlumní <i>Aster amellus</i>	O	NT	vzácně v sušších částech území, okrajový výskyt, jednotlivé rostliny
hlaváček letní <i>Adonis aestivalis</i>		NT	jednotlivé rostliny na hranici PP a v ochranném pásmu
lebeda hrálovitá širokolistá <i>Atriplex prostrata subsp. latifolia</i>		NT	roztrošeně hranici PP a na zasolených úhorech v ochranném pásmu
ostřice dvouřadá <i>Carex disticha</i>		NT	ojedinelý údaj z roku 2012, nepotvrzen
ostřice pobřežní <i>Carex riparia</i>		NT	běžná součást porostů rákosin a vysokých ostřic na podmáčených místech

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
podražec křovištní <i>Aristolochia clematitis</i>		NT	jednotlivé rostliny až souvislejší porosty v okrajových nesečených částech území podél hranice
štetka laločnatá <i>Dipsacus laciniatus</i>		NT	roztroušeně v trávnicích a okrajích rákosin po celém území, hojněji v jižní části
štírovník tenkolistý <i>Lotus tenuis</i>		NT	vázaný na narušovaná místa ve vlhčích částech v jižní polovině území (terénní rýhy a slané trávnický)
žebříce pyrenejská <i>Libanotis pyrenaica</i>		NT	roztroušeně po celém území v sušších částech trávníků

* dle červených seznamů ČR: Grulich et al. 2017, vysvětlivky k jednotlivým kategoriím viz kapitola 4.3

živočiškové

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
bekasina otavní <i>Gallinago gallinago</i>	SO	EN	na tahu
bramborníček černohlavý <i>Saxicola rubicola</i>	O	VU	výskyt
bramborníček hnědý <i>Saxicola rubetra</i>	O		může hnízdit
konipas luční <i>Motacilla flava</i>	SO	VU	může hnízdit
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	O	NT	může hnízdit
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	O	VU	zalétá za potravou
vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	O	NT	zalétá za potravou

* dle červených seznamů ČR: Chobot et al. 2017, vysvětlivky k jednotlivým kategoriím viz kapitola 4.3

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

nezjištěny

b) biotické disturbanční činitele

nezjištěny

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno v roce 1950. jako přírodní rezervace. Od roku 1956 bylo vedeno jako Státní přírodní rezervace. K poslednímu přehlášení došlo v roce 2017 nařízením Krajského úřadu Jihomoravského kraje č. 2/2017. V době prvního vyhlášení představovala lokalita cenné

stanoviště slanomilné vegetace, v rámci, kterého bylo zdokumentováno celé spektrum různých vegetačních typů včetně nejnáročnějších společenstev svazu *Salicornion prostratae*. Z lokality je z té doby udáván výskyt dvou v současnosti v rámci ČR vyhynulých halofilních sukulentů – slanorožce rozprostřeného (*Salicornia prostrata*) a solničky rozprostřené (*Suaeda prostrata*). Území se svými v rámci našeho území neobvyklými biotopy bylo v minulosti předmětem zájmu mnoha botaniků. Díky tomu máme dnes odsud k dispozici velké množství historických údajů, které poskytují detailní obraz původního stavu. Poměrně podrobně byl zdokumentován také postupný zánik slanomilné vegetace (Husák 1976). Prvotní příčinou vymizení většiny obligátních halofytů je změna vodního režimu lokality. V roce 1945 došlo podle V. Vlacha (Vlach 1951) k protržení jezu na Svatce, což snížilo hladinu spodní vody v celé okolní nivě. Následně docházelo v 50. a 60 letech 20. století na okolních pozemcích k rozsáhlým melioracím, které plochu dále vysušily. Poslední údaje o přítomnosti různých typů slanomilných společenstev s výskytem nejnáročnějších jednoletých halofytů pochází od J. Vicherky z let 1962 až 1973 (Vicherek 1962, Vicherek 1973). Š. Husák ve své práci z roku 1976 (Husák 1976) poukazuje na významnou degradaci lokality a vymizení většiny konkurenčně slabých druhů. Stále však udává některé významné vytrvalé druhy vázané na společenstva slaných trávníků jako hvězdnice panonská (*Aster tripolium* subsp. *pannonicus*), ostřice ječmenovitá (*Carex hordeistichos*), jitrocel přímořský brvitý (*Plantago maritima* subsp. *ciliata*) a hadí mord malolbortný (*Scorzonera parviflora*). Postupné zanášení meliorační soustavy přineslo v průběhu dalších let částečné zlepšení hydrologických podmínek, díky absenci vhodného managementu však na periodicky podmáčených plochách docházelo k rozvoji rákosin a ostřicových porostů, ve kterých se konkurenčně slabé halofyty neměly šanci prosadit, což vedlo k vymizení i těchto významných druhů. Od roku 2005 probíhá v území pravidelné kosení travních porostů, které bylo v letech 2005-2007 doplněno o pastvu ovcí. V roce 2017 byla v území obnovena pastva koní, která je pro přežívání slanomilné vegetace klíčová a lze předpokládat, že do budoucna povede za vhodných hydrologických podmínek k výraznému zlepšení kvality stávajících porostů.

b) zemědělské hospodaření

V bezprostředním okolí území se nacházejí intenzivně obhospodařovaná pole, která byla v 50. – 60. letech zmeliorována, v 70. letech došlo k dalšímu zkapacitnění drenáží, což se projevilo na odvodnění území ZCHÚ. Následkem těchto opatření došlo ke změně ve složení travních porostů a vymizení halofytů. V současnosti jsou drenáže pravděpodobně alespoň částečně zaneseny a znefukčnány. V hydrologicky příznivých letech tak dochází k podmáčení částí zemědělských ploch bezprostředně navazujících na území (v ochranném pásmu). Díky zamokření nejsou tyto plochy v některých letech obdělány a dochází zde ke vzniku úhorů, na kterých se často kromě běžných ruderalních druhů rozvíjí také cenná slanomilná vegetace s výskytem řady halofytů, které mohou přežívat nepříznivé období v semenné bance. V roce 2022 zde byla objevena bohatá populace kuřinky solné (*Spergularia salina*).

c) myslivost

území není myslivecky využíváno

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Územní plán obce Velké Němčice, právní stav po vydání změny č. 4 územního plánu sídelního útvaru, prosinec 2017.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
výskyt minimálně na 70% území	V současnosti se porosty trávníků svazu <i>Juncion gerardii</i> vyskytují na cca 50% území. Druhá polovina plochy je pokryta trávníky svazu <i>Arrhenatherion</i> a porosty ostřic a rákosin. Vhodným managementem je možné plochu slanomilných trávníků zvětšit, a to zejména na úkor rákosin a ostřicových porostů, které v současnosti díky pastvě částečně ustupují. Další zvýšení rozlohy slanomilných trávníků na úkor trávníků svazu <i>Arrhenatherion</i> bude možné pouze díky alespoň částečné změně vodního režimu a zvýšení hladiny spodní vody.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
-přítomnost životaschopných populací vzácnějších halofytů a subhalofytů jako proskurník lékařský, merlík slanomilný, prorostlík nejtenčí, sítina Gerardova, kuřinka solná a komonice zubatá	V roce 2022 byl v území potvrzen výskyt všech uvedených druhů kromě prorostlíku nejtenčího. Populace všech potvrzených druhů jsou stabilní a životaschopné, i když spíše méně početné. Výskyt kuřinky solné je v současnosti vázán na úhory v ochranném pásmu, ve vlastní PP se vyskytuje pouze okrajově na hranici území. Prorostlík nejtenčí byl naposledy zaznamenán v roce 2018, pravděpodobně však dále přežívá v semenné bance. Pro posílení populací konkurenčně slabých druhů je nutné zvýšit rozlohu narušovaných ploch také ve vlhčích částech území v terénních rýhách a sníženinách, které jsou v současnosti z větší části pokryty zapojenými porosty ostřice pobřežní a rákosu obecného.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
zastoupení obnažených ploch také v terénních depresích a rýhách, v zapojených travních porostech bez vrstev stařiny	Současná intenzita managementu je vzhledem ke stavu území spíše nižší. Některé části slaných trávníků mají díky několikaleté pastvě koní odpovídající rozvolněný charakter. Neuspokojivý je stav v terénních sníženinách a rýhách, které zarůstají rákosem a ostřicemi a dochází zde k hromadění stařiny. Jednou z příčin je strojově prováděné sečení a následné sbírání posečené biomasy, které v terénních sníženinách neprobíhá optimálně a často dochází k vynechání částí podmáčených ploch. Možným řešením je zintenzivnění pastvy, případně ruční dosékání a vyhrabávání těchto míst. Porost v severní části území, která je spíše sušší má více zapojený charakter než trávníky v jižní části. Příčinou je pravděpodobně fakt, že při nízké intenzitě pastvy dochází k snadnějšímu rozdupání podmáčených částí území.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

plochy zapojených rákosin a ostřicových porostů pouze cca 10 – 15 % rozlohy území, dřeviny pouze jednotlivě	Při nízké intenzitě a nevhodném typu managementu zarůstají rozvolněné slanomilné trávníky ostřicemi a rákosem. Zapojené porosty rákosu obecného a ostřice pobřežní představují tedy z hlediska cílového předmětu ochrany degradadaci a je nutné je omezovat. V území by se tyto zapojené porosty měly vyskytovat pouze okrajově jako doplňkový biotop sloužící ke zvýšení biodiverzity případně jako úkryt pro zvěř. V současnosti je rozloha zapojených porostů mírně zvýšená (odhadem cca 25% rozlohy), vlivem pastvy koní v kombinaci se sečením však dochází k jejich postupnému ústupu. Aktuální zastoupení dřevin v území je optimální. Jednotlivé dřeviny neohrožují slanomilnou vegetaci a slouží jako úkryt pro zvěř.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
nepřítomnost invazních druhů rostlin	V současnosti byly v území zaznamenány jednotlivé výskyty některých invazních druhů, z nichž aktivní zásahy vyžaduje pouze ojedinělé zmlazující javor jasanolistý při Z hranici území. V případě ostatních druhů jde spíše o malé populace, které často do území pronikají z okolních zemědělských pozemků a podmáčených úhorů a jejich výskyt je prakticky nemožné úplně eliminovat. Navrhovaný management by měl účinně zamezit jejich dalšímu šíření. Aktivní cílená likvidace bude nutná pouze v případě výraznější expanze	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů není předpokládána.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

Hlavním typem managementu na celé ploše území by měla být pastva koní. Ostatní typy managementu je nutno chápat jako náhradu v situaci, kdy pastvu koní nebude možné zajistit, případně jako zásahy doplňující pastvu, jejichž cílem je podpora určité skupiny druhů nebo zlepšení kvality stanoviště.

Rozrušení drnu a zhutnění půdy ať už vlivem pastvy nebo pojezdu techniky na podmáčených plochách je žádoucí jev, který podporuje rozvoj slanomilné vegetace.

V území může v průběhu let docházet k výrazné změně hydrologických podmínek ať už vlivem klimatu nebo změn vodních poměrů v širším okolí, které nejsou tímto dokumentem ovlivnitelné (např. budování meliorací, jejich zneprůchodnění, zanášení koryta okolních vodních toků atd.), což může významně ovlivnit charakter vegetace. Prováděný management je nutno v těchto případech změnám podmínek na lokalitě přizpůsobit.

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	pastva
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1x za 2 roky (v tomto případě nutno kombinovat se sečením)
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	kůň (skot)
Kalendář pro management	I-XII
Upřesňující podmínky	Intenzivnější jednorázová pastva nejlépe koní, (nouzově skotu) na slanistých trávnících s upřesněním intenzity dle výšky, hustoty a zapojení travního porostu nebo dlouhodobá až kontinuální extenzivní pastva menšího počtu zvířat. Způsob pastvy je třeba operativně volit podle stavu lokality a vegetace a technických možností zhotovitele. Pastva by měla být natolik intenzivní, že dojde ke vzniku obnažených plošek v porostu. V případě nárazové krátkodobé intenzivní pastvy zvážit možnost rozdělení plochy území na dvě části a tyto z důvodu podpory biodiverzity pást s určitým časovým odstupem. V případě omezených možností zajištění pastvy prioritně přepásat vlhčí jižní část území.

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	sečení
Vhodný interval	a) 1x ročně b) 1x - 2x ročně
Minimální interval	1x ročně
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	křovinořez, sekačka, těžká mechanizace
Kalendář pro management	a)V-VII b)V-VI, VIII-IX (X)
Upřesňující podmínky	a) jako náhradní opatření k pastvě (nepodaří-li se pastvu zajistit) b) v kombinaci s pastvou v případě nutnosti lokálního překosení nedopasků, při šíření rákosu nebo jiných konkurenčně silných expanzivních druhů rostlin a při obnově slanistých trávníků nebo k regeneraci starých rákosin. Pro potlačení

	<p>rákosu provádět první seč v období metání či kvetení (V–VI), druhou v druhé polovině léta (VIII–IX). Nedopasky je možno kosit i v pozdějším termínu (X). Termín zásahů je nutno přizpůsobit potřebám hnízdicích ptáků (zejména v případě sečení zapojených rákosin).</p> <p>Na většině plochy je možno k sečení používat těžkou techniku, terénní rýhy a deprese je nutno v případě potřeby dokosit pomocí křovinořezu a důsledně z těchto ploch odstranit posečenou biomasu.</p> <p>V případě udržování lokalit pouze kosením zvážit možnost rozdělení plochy území na dvě části a tyto z důvodu podpory biodiverzity sečt s určitým časovým odstupem.</p>
--	--

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	narušování půdního povrchu, maloplošné stržení drnu
Vhodný interval	občasně (dle potřeby, pokud nebude dostatečná disturbance zajištěna pastvou)
Minimální interval	-
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	hosp. zvíře, brány, kultivátor, vertikutátor, smyk, vlečené závaží, pojezd těžkým vozidlem, bagr apod.
Kalendář pro management	XI-V
Upřesňující podmínky	Provádět občasně podle potřeby na různých místech stržením půdního horizontu, smykováním, vláčením, taháním závaží za traktorem či koněm, pojezdy těžké techniky. V případě výskytu expanzních druhů či silně degradovaných ploch bez ochranné významné vegetace možno vrchní vrstvu půdy strhnout a odvézt mimo území.

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	odstraňování dřevin
Vhodný interval	podle potřeby (při nadměrném šíření stávajících či zmlazování již vyřezaných dřevin)
Minimální interval	-
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	křovinořez, pila
Kalendář pro management	IX–XI
Upřesňující podmínky	zátěr herbicidem na řeznou plochu

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	tvorba rýh, prohlubní, tůní
Vhodný interval	jednorázově, příp. opakovaně
Minimální interval	-
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	zemní stroj, nakladač
Kalendář pro management	I–XII
Upřesňující podmínky	Zásah je nutno realizovat v době, kdy bude minimalizován negativní vliv na předměty ochrany a zároveň to bude technicky reálné

Ekosystém	slaniska (T7) - svaz <i>Juncion gerardii</i> , svaz <i>Puccinellion limosae</i>
Typ managementu	likvidace invazních a expanzivních druhů
Vhodný interval	jednorázově, příp. opakovaně, podle potřeby
Minimální interval	-
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	v závislosti na likvidovaném druhu
Kalendář pro management	v závislosti na likvidovaném druhu
Upřesňující podmínky	podle dostupných metodik v závislosti na likvidovaném druhu. V době tvorby plánu péče nebyla zaznamenána potřeba cíleného zásahu nad rámec běžných managementových opatření.

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Pro rozvoj slanomilné vegetace a zachování populací kriticky ohrožených druhů je nezbytné na lokalitě zachovat vhodný vodní režim spočívající v dostatečném podmáčení lokality přes zimu a v jarních měsících a v následném postupném vysychání až úplném vyschnutí v létě a začátkem

podzimu, kdy výpar převažující nad vsakem umožní transport rozpuštěných solí do horních vrstev půdy a alespoň lokální tvorbu solných výkvětů.

Pro populace většiny ochranně významných druhů slanomilných rostlin je důležitá přítomnost obnažených ploch a rozvolněných travinobylinných porostů. Pokud nedojde k dostatečnému narušení drnu vlivem pastvy, je nutno přistoupit k náhradním opatřením spočívajícím v rozrušení drnu technikou, v případě silné degradace pak ke stržení svrchní vrstvy půdy s vegetací a následný odvoz materiálu mimo území

c) péče o populace a biotopy živočichů

Pro podporu hnízdicích ptáků je vhodné ponechat v okraji území jednotlivé keře.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Výčet navrhovaných zásahů v území je přehledně zpracován v tabulce 1.

Příloha:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Z hlediska biodiverzity mají vysoký význam na území navazující periodické polní úhory zasahující do ochranného pásma. Zde se v příznivých letech vyvíjí velmi cenná halofytní a subhalofytní společenstva vázaná na periodicky narušovaná stanoviště. Na těchto neobdělávaných plochách v rámci celého ochranného pásma je nutno vyloučit aplikaci herbicidů. U víceletých úhorů je žádoucí v případě možnosti plochy přepást, případně pokosit a odstranit biomasu, není však cílem tyto plochy ponechat dlouhodobě bez orby.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území PP Plácky je nyní v terénu vyznačeno čtyřmi tabulemi se státním znakem. ZCHÚ bylo v roce 2016 geodeticky zaměřeno a značení obnoveno.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Nejsou navrhovány.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nejsou navrhovány.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

U území je instalována informační tabule s popisem předmětu ochrany PP Plácky, která je umístěna u přístupové cesty. Další opatření nejsou potřeba.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

- po 10 letech zopakovat botanický inventarizační průzkum

- slaniska (T7): monitoring formou prostorově fixovaných fytoocenologických snímků, v časové řadě srovnávat zastoupení diagnostických konstantních, dominantních a nepůvodních druhů, frekvence 1x za 3-5 let, s frekvencí 1x za 3 roky monitoring výskytu ochránářsky významných druhů na lokalitě, zejména proskurník lékařský, merlík slanomilný, prorostlík nejtenčí, sítna Gerardova, kuřinka solná a komonice zubatá, případně další slanomilné druhy.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
pastva	2,97 ha	10	890 000
sečení strojní	1 ha	10	170 000
sečení ruční	0,5 ha	10	160 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			1 220 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR, (2020): Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2022-08-13]
- DANIHELKA J., CHRTEK J., Kaplan Z., (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic: Seznam cévnatých rostlin květeny České republiky. - Preslia. 84, s. 647–811.
- DEMEK V. et al., (1987): Zeměpisný lexikon ČSR II: Hory a nížiny. – Praha.
- GRULICH V. (1987) Slanomilné rostliny na jižní Moravě. ČSOP, ČSS, Regionální muzeum v Mikulově. Břeclav.
- GRULICH V. et CHOBOT K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- HÁKOVÁ A., KLAUDYSOVÁ A., SÁDLO J. (eds.), (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. - PLANETA. XII, 3, s. 1-132.
- HUSÁK Š. (1976) SPR Plácky u Velkých Němčic - IP KSSPPOP v Brně.
- HUSTÁKOVÁ K. (2022): Botanický inventarizační průzkum PP Plácky. – ms. Depon. in Krajský úřad Jihomoravského kraje.
- CHOBOT K., Němec M. (eds.), (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.
- CHYTRÝ M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha
- CHYTRÝ M. [ed.] (2009): Vegetace České republiky. 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová. – Academia, Praha
- CHYTRÝ M. [ed.] (2011): Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace. Vydání 1. – Academia, Praha
- CHYTRÝ M., Kučera T. & Kočí M. [eds] (2001): Katalog biotopů České republiky. Interpretací příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd. – AOPK ČR, Praha, 307 pp.
- KAPLAN Z. et al., (2019): Klíč ke květeně České republiky, ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
- LOŠÍK J., HÁKOVÁ A. (2013): Plán péče o PP Plácky na období 2014-2023. – ms. Depon. in Krajský úřad Jihomoravského kraje.
- NEUHAUSLOVÁ Z. et al., (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. – Academia Praha.
- NOVÁK P. (2012) Závěrečná zpráva k provedenému botanickému průzkumu PP Plácky. – ms. Depon. in Krajský úřad Jihomoravského kraje.

- PERGL, J.; SÁDLO, J.; PETRUSEK, A. et al. (2016): Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. *NeoBiota*. 28, s. 1-37.
- QUITT E., (1971): Klimatické oblasti ČSSR. – Praha.
- SKALICKÝ V., (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds.], Květena ČSR. 1: 103–121, Academia, Praha.
- VICHEREK J. (1962) Rostlinná společenstva jihomoravské halofytní vegetace. *Spisy Přírod. Fak. Masaryk. Univ. Brno*, ser. L 17, 430/2. 65-96.
- VICHEREK J. (1973) Die Pflanzengesellschaften der Halophyten- und Subhalophytenvegetation der Tschechoslowakei. 1. - 2. *Vegetace ČSSR*, Praha, ser. A, 5.
- VLACH V. (1951) Rezervace Plácky u Velkých Němčic.
- ČSOP HOŘEPNÍK (2018): Mapování slanisek jižní Moravy. Ms. Depon. In: AOPK ČR, RP Jižní Morava

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

ČSOP – Český svaz ochránců přírody

IUCN – International Union for the Conservation of Nature

KN – katastr nemovitostí

OP – ochranné pásmo

PP – přírodní památka

PK – parcelní katastr

ZCHÚ – zvláště chráněné území

stupeň ohrožení

- dle § 48 zákona o ochraně přírody:

KO = kriticky ohrožený

SO = silně ohrožený

O = ohrožený

- dle aktuálního červeného seznamu:

CR = kriticky ohrožený

EN = ohrožený

VU = zranitelný

NT = téměř ohrožený

zákon o ochraně přírody – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Karin Hustáková

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

Odborné posouzení AOPK ČR

Plán péče vyhovuje po odborné i věcné stránce. Doporučujeme, aby byl schválen a realizován.

V Brně dne

podpis

razítko

Schválení orgánem ochrany přírody:

Potvrzení o schválení plánu péče o PP Plácky na období 2024 – 2033.

V Brně dne

podpis

razítko

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich (Tabulka k bodům 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Mapy:** Příloha M1 - Orientační mapa s vyznačením území
Příloha M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma
Příloha M3 - Mapa dílčích ploch a objektů
- Vrstvy:** Příloha V1 - Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
1	2,97	porosty vegetačně nevyhraněných slaniskových trávníků v mozaice s menšími ostrůvky rákosin a vysokých ostřic. Jde o degradované a druhově ochuzené zbytky původního slaniska, ve kterých se dochovaly některé méně náročné halofytní a subhalofytní druhy Cíl péče: Rozvolněné porosty slaniskových trávníků se zastoupením dostatečného množství obnažených pravidelně narušovaných ploch umožňujících existenci konkurenčně slabým halofytům a subhalofytům. Zastoupení těchto obnažených ploch je nutné zajistit také ve vlhčích částech území v terénních rýhách a depresích. Porosty bez přítomnosti invazních a expanzních druhů rostlin a bez zvýšeného množství stařiny.	pastva	1	I-XII	1x ročně
			sečení (jako náhrada za pastvu)	1	V-VII	1x ročně
			sečení (v kombinaci s pastvou)	2	V-VI, VIII-X	1x-2x ročně
			narušování půdního povrchu, maloplošné stržení drnu	3	XI-V	podle potřeby
			odstraňování dřevin	3	IX-XI	podle potřeby
			tvorba rýh, prohlubní, tůní	3	I-XII	podle potřeby
			likvidace invazních a expanzivních druhů	3	podle druhu	podle potřeby

* naléhavost: 1 - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2- zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu), 3 - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).